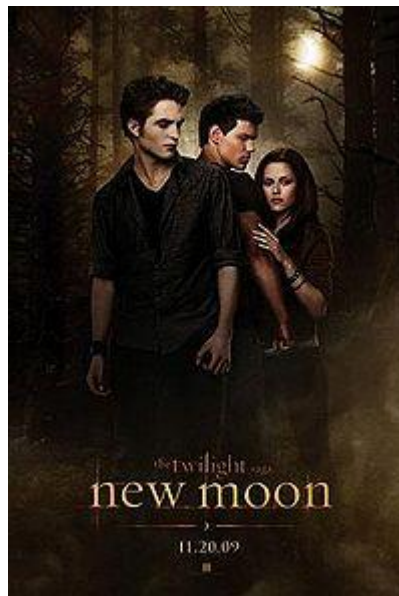

Almanac de Interlingua

Numero 2 – Novembre 2009

Editor: Cláudio Rinaldi (almanacdeinterlingua@yahoo.com.br)

Le mal du siècle de retorno

Le début del film *New Moon* (Luna Nove) le 20 novembre attrahe novemente le attention public al serie *Twilight* (Crepusculo). Le sequentia de pelliculas es un adaptation del famose tetralogia per Stephenie Meyer. Le scriptora statounitese affirma que le idea de scriber un novella reuniente vampiros e lycanthropos surgeva ab un sonio. Tamen, su formation academic in Litteratura Anglese certo haveva un rolo distaccabile pro le ellaboration de un tela sombre e sentimental al plen stylo romantic.

Le historia se characterisa per plure elementos litterari typic del movimento artistic e intellectual surgite in Europa Occidental in le 18^e centennio. Le viages, le natura e le mythos ancian esseva motivos ja in le primordial romanticismo. *Die Leiden des jungen Werthers* (Le suffrentias del juvene Werther), scripte per Goethe in 1774, effigiava un juvene artista de temperamento passionate, sensibile e irrational qui nunquam se recupera de un disillusion amorse e al fin se suicida. Le personage ideal del anglese Lord Byron esseva solitari, talentose, creative e incomprendite, valorisante sempre su inspiration in opposition al mores social de su tempore. On emphasitava e mesmo coleva le imagination, le sensibilitate e le isolamento heroic, lo que rendeva al romanticos le accusation de irrational. In ultra, plure autores romantic recurreva ancora al supernatural, al occulte e al psychologia – es le caso del anglese Mary Shelley, con su novella gothic *Frankenstein* (1818), e del statounitese Edgar Allan Poe, con su morbide poema *The raven* (Le corvo, 1845).

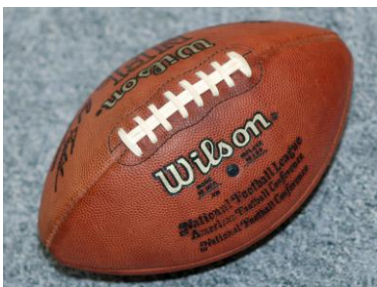
Iste tendentia al aspectos mysteriose e grottesc avantiava per le 19e centennio con le novellas de terror. In Francia, le *mal du siècle* (maladia del seculo) habeva como characteristics le enoio, le disillusion e le melancholia experimentate per le juvenes europeas. Iste tractos se synthetisava in le protagonista del novella curte *René* (1802), per Chateaubriand, con su “allegressa de esser triste”, e ancora in le marcante personages de Victor Hugo e Stendhal. In Portugal e in Brasil, le *ultra-romantismo* representava le expression maxime del movimento: subjectivitate, individualismo, idealismo amorse e nostalgia del mundo medieval esseva le marcas del phase litterari que habeva como representante principal Álvares de Azevedo, con su contos de *Noites na taverna* (Noctes in le taberna, 1855).

Iste forma exaggerate pare esser le plus influente in le libros de Stephenie Meyer. In le tense relationes inter le humana Bella, le vampiro Edward e le lycanthropo Jacob abunda le dualismo, le repugnantia, le pessimismo, le masochismo e le autodestruction tanto car al ultraromanticos. Le martyrio e le suicidio es attitudes considerate facibile in certe occasiones, assi como le depression e le dialogos dramatic es presente tote le tempore. Le abdication al familia e al amicos in favor del amor e del clan es tamben sovente, exactemente como in le traditional nationalismo romantic. In summa, *Twilight* reproduce le essentia del litteratura romantic: viver le adolescentia e juventute de modo intense e inconsequente, ancora que illo pote resultar un morte prematur.

Comparate ja a Anne Rice, autora del famose *Interview with the vampire* (Interview con le vampiro, 1976), Meyer ha captivate non solo adolescentes ma anque multe adultos – specialmente le parentes, qui apprecia le maniera caste, responsabile e traditional como on aborda le sexo al longo del novella. Su stylo litterari forsan non sia tanto elegante – in certe momentos le descriptiones utiliza formulas repetitive e le dialogos sona redundante –, ma su historia es assolutamente attractive e humorose.

A vices le romantismo se ha considerate le inauguration del epocha litterari moderne; a vices un mer reaction impetuose del tradition contra le spirito del Revolution Francese e su imposition de reformar e rationalisar tote le cosas. Sia un o altere correcte, a qui les place le litteratura e le cinema es certamente interessante recuperar tote iste aspectos in un opera hodierna.

Le balla que non es rotunde

Articulo scripte per Gibrail Caon (stato Santa Catarina, Brasil).

Un del sports le plus popular del mundo certo es lo que on joca con le balla oval. Existente desde le fin del XIX^{ne} centennio, le football american ha ja centos de fans per omne Brasil et altere paisas latinoamerican. Non solmente le fortia physic

empleate in le matches appella le attention de curiosos, ma anque su regulas, que dismistifica le stereotipo de “sport brute” que illo possede. Vermente, on tracta de un joco strategic, inspirate in le battalias territorial de antiquemente.

Ad comenciamento, on observa que le campo es divide in pecias. Cata un corresponde ad un yard (que in le systema metric corresponde ad 91 centimetros). Un equipa, composite per 11 athletas, que comencia ad attaccar (durante que le altere solmente se defende) debe semper essayar conquerir dece yards in quatro essayos pro continuar su avantiamento per le campo, conquirante le maximo possibile de territorio preter su campania offensive ad fin que on arriva al extremitate del campo opponente, cognoscite como *end zone*, et marcar 6 punctos initialmente. Ad isto on appella *touchdown*. Post le conquista, le mesme equipa pote colpar le balla con le pede pro marcar un puncto extra, quando le balla passa per le trabe que sembra un funda. Le punctuatores pote anque seliger summar 2 punctos plus, si in un jocata conventional, ducera le balla ad le *end zone*. Quando le mesme equipa ultrapassa le medietate del campo, invadente le territorio del adversario, pote optar per un colpo de pede quando non ha successo in su tertie essayo. Un kicker specialisate colpa le balla verso le trabe pro garantir 3 punctos al equipa attaccante, in un colpo cognoscite como *field goal*. Si post tres essayos le mesme equipa non succede le dece yards necesse pro continuar, illo pote optar per essayar un quarte opportunitate. Intertanto, si hic le equipa non garanti le yards necessari, perde le possession del balla et le altere equipa passa ad attaccar exacto del puncto ubi le balla ha stoppate. Igitur, quasi semper le equipas in iste situation “livra” le balla al equipa opponente que debere comenciar su campania ab le extremitate de su *end zone*. Sed, le equipa defensive pote comenciar ad attaccar si simplemente intercepta qualcunque passe date ad un jocator offensive et de ubi le passe esseva prise, le rolos se invertite tunc. In le initio del jocata, si le receptor sera atterrate per un jocator defensive, le equipa defensive gania 2 punctos et recupera le possession del balla. Ecce le *safety*. Omne jocas pote esser facte currente con le balla o jectante lo al receptores avante per le campo.

Le match es divide in quatro periodos con 15 minutas cata un. Intertanto, debite ad grande interruptiones que eveni preter le partita, un match pote durar mediemente tres horas. Qualcun de illos perveni mesmo ad quatro. Cata equipa ha directo ad tres requestas de “tempore” ad cata duo periodos pro organiser strategias de accordo con le rolo correspondente (defensor o attaccante). Quando un jocata controversa eveni, le trainer de qualcun del equipas pote requerer que illo sia reviste per le arbitro principal (il ha octo in omne campo). Iste mesme arbitro ha duo minutas pro revider le match via videocameras pro decider le futuro del situation. Si le trainer requerente gania le “causa”, su equipa gania le advantage correspondente, como recuperation de yards caso defende o avantiamento si attacca. Alteremente, si iste mesme trainer non lo succedera, perdera un “tempore” como punitio. Ad causa de television, le matches sole stoppar per duo minutas in le ultime duo minutas del secunde et quarte periodos, essente appellate *two minutes warning*.

In Statos Unite, ubi le sport ha su popularitate major, le NFL es le responsabile pro organiser le saisons. Le campionato comencia semper in septembre et fini in februario del anno veniente, quando on realisa le *Super Bowl*, considerate le principal evento sportive del pais, semper in un dominica nocte. Tal match non solmente offere le disputa con le balla oval in se, ma anque shows con artistas famose in su intervallo et le cerca por billetes es ja facte menses antea. Le citate sede del *Super Bowl* varia ad cata anno. In le caso del saison actual (2009-2010), le *Super Bowl XLIV* evenira a Miami.

Le ultime vacantias al mundial 2010

Le die 18 novembre essera cognite tote le trenta-duo equipas qualificate al Cuppa Mundial del proxime anno. Del circa duocentos selectiones initiante le processo qualificatori, vinti-tres ja ha assecurate su presentia inter le finalistas. Le principal surprisas al momento es Slovachia, Honduras e Corea del Nord. Le equipa con position le plus basse in le ranking FIFA es le amphitron Sudafrica: octante-quinte. Del vinti plus ben positionate, solmente Croatia e Republica Chec ja non ha chances.

Dece-octo selectiones conserva possibilitates de classification. Sex de illos es de Africa, ubi le ronda final ha loco le die 14. Le altere duodece disputa le repechage. Quatro confrontationes eveni in Europa le dies 14 e 18: Irlanda vs Francia, Portugal vs Bosnia e Herzegovina, Grecia vs Ukraina, e Russia vs Slovenia. Le duo restante es playoffs intercontinental: le mesme dies joca Costa Rica vs Uruguay; e le 14 se defini le duello Bahrain vs Nove Zelandia (le prime match finiva 0-0).

Nostre errores

Ecce alcun parolas graphate incorrectemente in le Almanac del mense anterior: **octobre** (non 'octubre'), **deroutara** (verbo **deroutar**) e **Arabia Saudi** (conforme al Wikipedia in Interlingua). Le lectores es invitate a signalar eventual defectos de orthographia in iste e in le futur editiones.

Nostre blog

Se ha inaugurate le blog del Almanac de Interlingua, que on accessa per le addresso <http://almanacdeinterlingua.blogspot.com>. Ibi on pote leger integremente tote le editiones del Almanac e postar messages re su contento.

Le editor regratia a su *e-pal* Aender dos Santos, ab le stato Minas Gerais (Brasil), per le iniciativa, le confection del blog e le orientation technic.

Qui es le editor del Almanac de Interlingua?

Cláudio Brandão Rinaldi, nate e sempre habitante le stato São Paulo, in Brasil, ha trenta annos de etate, es maritate e travalia in un repartition statal. Su interesse per linguas veni ab le adolescentia, quando ille studiava anglese, espaniol, francese, germano e esperanto. Coursava Litteras in le universitate, e postea se postgraduava in Linguistica Textual. Le place multo le libros, le viages, le cinema, le historia, le football e le conversationes, specialmente si illos occurre in un café o un bar – un de su citationes preferite es "*In vino veritas*". Su hobbies principal es scriber historias e studiar linguas – le plus recente esseva toki pona e catalano. Cognosceva Interlingua circa del anno 2000 e contribuava con articulos e traductiones al revista *Internovas*. Con le popularisation del sitios de relation, retornava a utilizar Interlingua con frequentia.